

PREBIOTIKAS MANANOOLIGOSACHARIDAS VOKIEČIŲ AVIGANIŲ VEISLĖS SUAUGUSIŲ KALIŲ ĖDALE

Algirdas Januškevičius¹, Gražina Januškevičienė², Donatas Čepaitis¹, Paulius Gabinaitis¹, Jūratė Kučinskienė²

¹*Gyvūnų mitybos katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; tel. (8-37) 36 34 08; el. paštas: jalgis@lva.lt

²*Maisto saugos ir gyvūnų higienos katedra, Veterinarijos akademija, LSMU*

Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas

Santrauka. Lietuvoje pagamintas sausas visavertis ėdalas su 0,1 proc. mananooligosacharidų (MOS). Visaverčiu sausu ėdalu „Araton“ buvo šeriamos suaugusios vokiečių aviganių veislės kalės ramybės būklės, ruošiant kergti, kergimo laikotarpiu bei vaikingumo ir laktacijos metu. MOS turėjo įtakos kalių išmatų konsistencijai ir formai bei kvapui, o tai labai svarbu ekologiniu požiūriu. Dėl prebiotiko poveikio tiriamosios grupės kalių išmatose nustatyta 36,91 proc. sausosios medžiagos, arba 2,15 proc. ($p<0,05$) daugiau palyginti su kontrole. Sausoji medžiaga tiriamosios grupės kalių buvo įsisavinama 76,41 proc., arba 2,22 proc. ($p<0,001$) geriau, organinė medžiaga – 83,41 proc., arba 1,29 proc. ($p<0,001$) geriau, žali pelenai – 0,80 proc., žali baltymai – 1,98 proc. ($p<0,05$), žali riebalai – 0,15 proc., žalia ląsteliena – 0,53 proc. ($p<0,05$), neazotinės ekstraktinės medžiagos – 0,14 proc. geriau. Tiriamosios grupės kalių kraujo sudėtyje buvo stebima bendrųjų baltymų kiekio didėjimo tendencija; palyginti su kontroline grupe bendrųjų baltymų tiriamosios grupės kalių kraujyje buvo 1,97 g L⁻¹ ($p<0,05$) daugiau. Ištyrus kraują praėjus 2 mėn. nuo bandymo pradžios, gliukozės kiekis buvo 5,94 mmol L⁻¹, arba 4,04 proc. mažiau palyginti su kontrolinės grupės kalių krauju; ištyrus kraują bandymo pabaigoje, prieš šuniukus atjunkant, nustatytas sumažėjęs cholesterolio kiekis kraujyje kalių, kurios gavo prebiotikų, – 4,43 mmol L⁻¹, arba 20,54 proc. ($p<0,01$) mažiau palyginti su kontroline grupe (laktacijos metu).

Raktažodžiai: prebiotikas, šuo, kraujas, virškinamumas, išmatos, sausas ėdalas.